

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. X. Detractiones non audiendas esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

CAPUT X.

Detractiones non audiendas
effe.

S. Bernardus ait: *Non solum nihil ipsius decorum loqui, sed neque aurem quidem huiusmodi prabere dicit, quia quem delectat audire, alterum loqui provocat: audire quoque quod turpe sit, pudori maxime est.* S. Basilius de pena detrahenti infligenda, & detractionem audienti infligenda, dicit utriusque communione inter dicendum. Patrem ponam virique statuit, si enim alter non lubens audiret, alter detrahere non delectaretur: *Nemo inuito auditore libenter loquitur.*

Theologi in detractionis materia hanc questionem tractant: si detractionē audiens & non resistens peccat mortaliter? & aliquos casus ponunt, in quibus dicunt illum mortaliter peccare, vt quando nō de proximo malum dicit, ab eo provocatus & interrogatus super eo: vel dum non bene ad alium affectus est, & ideo gaudet, quod de illo detrahatur, vel dum videt detractionem illam in notabilē proximi dānum tendere, & potest illam impedire, & non impedit, charitatis enim obligatur proximum hac in necessitate iūicare. vt enim nō solum malefacit, qui domū aliquam incendit, sed & ille qui se calefacit ad ignem per alium accensam, eo quod teneat aquam adtere ad restinguendum incendium. Sic etiam non tantum peccatiille, qui detrahit, sed & ille, qui potest detractiones impedire, & non impedit, sed potius aplausu & approbatione, quam exhibet, iphi occasionem dat vltierius progrediendi. In alijs casib⁹ us dicunt solum fore peccatum veniale, si non resistat, vt dum recundia ductus, & quod alicuius authoritatis personæ sunt, quæ hoc negotium trahat, nihil his diec⁹ audet, nec se misere. Et hoc vnum aduentum, quod multa ad religiosos pertinet, & est, quod ille, qui detractionem audit, est alicuius authoritatis in eos, qui loquuntur, plus

huiusmodi tenetur resistere, & honori proximi consulere, & hoc tanto magis, quanto plus authoritatis habet. Hoc docent Theologi.

Hinc facile nobis colligendū est, quo modo nos in similibus conuersationibus gerere oporteat, & periculū vitare, quod in simulando & tacendo, & per hanc transcuendo nostra mortificatione, & pusillanimitate. Et quia ob peccata nostra hodie tam in vsu ē detractionē, vt vix illa sit conuersatio, vbi dealiorum vita non agatur, & nos saepissime cum eis versemur; non possunt non multi se in hac materia scrupuli offerre. Si poteram impedire, & non impediui: si occasio fuerim ut sermo ille procederet, vel aliquid interrogaerim, vel si ostenderim me gaudere, bonum vultum dictos exhibens, & iis consentiens. Sed scrupulos omittamus (hic enim quis dicere posset, se satis sciēre quo usque progrediendum, & quando peccatum est necne) & prosequamur hic fundamentum, quod cum Religiosis, & iis qui virtuti student & perfectio nō loquamur, & cum eos qui non solum cauere vult mortale & veniale peccatum, sed & semper intendit quod optimum, & aptissimum proximorum ædificationi & profectui.

Hoc ergo supposito, si quando sumus in aliquo colloquio, vbi de proximo detrahitur, & ex pura immortificatione, verecundia & pusillaminitate tacemus, & id transimus & consentimus, non tacere est consentire, & *Qui tacet consentire vi-* Tacens ad detur: quomodo tales possunt ædificari, detractionem sed potius in eo, quod faciunt, confirmari, videntes Religiosum doctum & Deo servientem, & qui in illis autoritatem habet id tolerare & nihil dicere. Dicent, Damna ex hoc peccatum esse non potest, quando quidem pater facer. Et si parat peccatum esse, & in tua prælentia commitunt, te vilpendunt & simul religionem, quandoquidem coram te malum dicere audent, & tu non audes eis resistere, & contradicere, nec vires & virtus tibi ad id sufficiant. Sanctus Augustinus,

Cautela in conuersatione ab hoc vi-
tio.

vt ma-

ut malo hoc & pesti detractionis occurseret, & in cenaculo hos versus descriptos habebat:

*Refert Hiero.
to. 7. aut Be-
da. si eius est
ille tractatus.*

*Quisquis an: at dictis absentem rodere
vitam,
Hanc mensam indignam nouerit es-
se sibi.*

*August. cor-
reptor dera-
torum.*

Narratur cum eo quodā tempore quosdam comedisse Episcopos anicos, & quia incipiebant linguis disoluere & proximis detrahere, statim eos arguit, dicens, se vel versus hos deleturum, vel mensa abiturum. Hic fortis animus est, dicere; nisi censes malum dicere, abibo. Idque mandat S Hieronymus fieri: *Si quem ali-*

*Hiero. in reg.
monach. cap.
22.
Consilium au-
reum pro au-
diente detra-
ctione.*

*cui detrahentem audieritis, procul fugientes
dimittite ut serpentem. Quid faciet, qui ve-
recundatur! Ideoque dicit S. Hierony-
mus: ut verecundia vicius diseat de factis a-
liorum silere. Hinc cum verbo in ore defe-
rendus, ut erubescat, & sic discessit, quo-
modo alias ei loquendum. Hoc medium
nos multum decet, vel eis indicandum ne
detrahant, vel eorum confortitum relin-
quendum.*

Aliud.

*Trou. 25. 23.
Ecclesiast.
23. 28.*

Dum vero hoc remedio vti non licet, vel quia incivile & durum est, & maior perlonas obseruantia decet; dant sancti aliud facilius & suauius, quod est ostendere duriorem vultum detrahenti, ut animaduertat, quod non à te probetur, nec delecteris talia audire. Hoc medium dat S. Spiritus per Sapientem: *Venitus A-
quilo dissipat pluuias, & facies tristis lingua
detrahentem. Et alibi: Sepi aures tuas spinis,
linguam nequam noli audire. Haec spinæ
sunt, quibus aures sepienda, durior ille
vultus, tristitia & molestia, qua in facie
exhibetur, dum alius detrahit, sunt spinæ
qua illum pungant, & compungant, ut
animaduertat te male facere, dum iudi-
cat vitam alienam. Non sat est Sapienti,
si aures gospio vel molli aliqua materia
obtires, sed spinis sepi vult, vt non so-
lum non eas intrent verba mala, dum
gaudes te illa audire, sed vt & pungant
cor detrahentis, & se corrigit & emen-
det. Per tristitiam vultus corrigitur animus
delinquens, hac enim reminiscitur & ad-*

Eccles. 7. 4.

uertit se male facere. Debeat patrem no-
stro Ignatio legitur, quod saepius hoc &
remedio vsus sit. Contigit cuidam è no-
stris cum ipso loquenti excidere inconsi-
derare verbum aliquod, non tam exinde
dictum, vt decebat, vt patri videbatur,
quare grauitate vsus, & vultum leuiter
rem induens, facile alii cognoscendum
dedit, erratum ibi esse, & sic certior ille
factus & correctus, qui deliquerat. Idque
saepius in leuib. & minutis faciebat, quo-
rum error, eo quod leuior esset, ab aliis
non aduertebatur, sed in aerem evan-
escerent, ipse enim non solum semper a-
pud se erat, sed & suos esse volebat.

Expediens præterea medium est iter. du-
monem mutare, & alium cum gratia in-
terponere, vt prior interrumpatur. Et ad
hoc non opus multas commodities ca-
ptare, & occasionses querere, vt propo-
tum sic requirat. Sed optima occasio est,
vt propositum sic non exigat: hoc enim
modo alter & praefentes facilis intelli-
gent, non æquum fuisse de eo agi, de quo
agebatur, & quod honor ei habitus in,
quod manifeste reprehensus non fuerit,
& ei erubescendum coram omnibus. Et si
diu occasionem captaris, vt propositum
requirat, & donec sermo finiat, alter
negocium non intelliget, & damno non
medeberis. Vt enim dum taurus ho-
minem insequitur, pallium ei in vultum
conciicit, vt illo occupetur, & hominem
insequi desistat. Sic & dum quis aliquem
detractione insequitur, bonum est capi-
lum, hoc est, diuersum sermonem obiici,
quo occupetur & detrahere cesseret. Et si
ille, quem taurus insequitur, vitam ac-
ceptam fert, qui pallium tauro obiect, &
& famam, & honorem ei accepta ferre
necessus qui sermonem mutavit, & detrac-
tionem suspendit, & pro illo stetit,

CAPUT XI.

*Omne mendacii genus nobis fu-
giendum esse.*

*A Nte omnia opera Verbum verax praet-
dat te, nunquam vero mendacium.*

No